

A Kodály Intézet és a Nemzetközi Kodály Társaság jubileuma

Negyven esztendő: párhuzamosok találkozásai

Mindkét történet korábban kezdődött. Akár az 1964-ben Budapesten tartott ISME konferenciáig léphetünk vissza, amikor a nemzetközi zenepedagógus társadalom felfigyelt a magyar zenei nevelés eredményeire, az eredményeket létrehozó iskolás gyerekekre, leendő muzsikus fiatalokra, zenetanárookra és a kezükben jól működő módszerekre – óvodától a főiskoláig. Ezek alapját az a zenei nevelési eszmerendszer és gyakorlati útmutatás adta, amely Kodály Zoltán nevéhez kötődik. Ezen eszmék hazai ápolására és világszerte való megismertetésére nyílt meg 1975-ben – néhány éves előkészítő munka után – a Mester szülővárosában, Kecskeméten a *Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet*, mely 2005 óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem kötelékében működik. A Kodály Intézet munkáját egy másik jubiláló, a húsz éve, sokak akaratából és áldozatoságának köszönhetően létrejött *Kodály Intézetért Alapítvány* segíti.

Világszerte egyre több helyen, akkoriban legjellemzőbben Észak-Amerikában, tűntek fel olyan zenepedagógusok, akik elkötelezett hívei lettek a magyar módszernek, vagy, ahogy ők nevezték, a *Kodály módszernek*. Ennek az elkötelezett érdeklődésnek tettekben megnyilvánuló jele volt többek között a *Denise Bacon* által, *Erdei Péter* közreműködésével 1969-ben megalapított Kodály Musical Training Institute. Itthon pedig a *Kodály Zoltánné* kezdeményezésére 1970-ben és 1972-ben Kecskeméten megszervezett, és áldott emlékü *Nemesszeghyné Szentkirályi Márta* együttműködésével vezetett Nemzetközi Kodály Szeminárium. 1973-ra megérett a helyzet arra, hogy a művelődésügyi miniszter utasítást adjon ki a Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet létrehozásáról Kecskeméten.

Ugyanez év nyarán a kaliforniai Oaklandben megszervezték az I. Nemzetközi Kodály Szimpóziumot, ahol a résztvevők – *Szőnyi Erzsébet* és a házigazda Holy Names College zenei vezetője, *Sister Mary Alice Hein* javaslatára – elhatározták, hogy megalapítják az *International Kodály Societyt*. 1975 nyarán, a Kecskeméten harmadízben, már az Intézet által szervezett Nemzetközi Kodály Szemináriumhoz is kapcsolódó szimpózium valóban meghozta a *Nemzetközi Kodály Társaság* megalapításának lehetőségét. Nem kevés jogi vita, a magyar és a nemzetközi szabályok egyeztetése árán, a Kulturális Kapcsolatok Intézete gyámkodásával. Mind a budapesti székhelyű nemzetközi társaság, mind a két évig tartó épület-renoválás után kapunyitásig jutott, külföldi (nyugati) diákokat váró Intézet újdonságnak számított a kulturális palettán.

A *Kodály Intézet* alapvető feladata kezdettől a „külföldi zenepedagógusok magyar zenepedagógiai-módszertani továbbképzése”, ám az

évtizedek során gazdagodott a program. Az intenzív készségfejlesztő és módszertani képzés mellett – Kodály szellemében – kínál gyakorlati és elméleti oktatás egységével magánének, zongora és karvezetés kurzusokat az éves tanfolyamok keretében is. Amióta a Zeneművészeti Egyetem révén betagozódott a felsőoktatás rendszerébe Kodály zenepedagógiai szakértő mesterképzés is folyik az Intézetben. Az Intézet mindig kereste és – a körülményektől függően – változó formában meg is találta a magyar énektanárok továbbképzésének lehetőségét. Ehhez leginkább a nyári Kodály szemináriumok – melyekre sokszor jöhettek határon túli magyar zenepedagógusok – adtak keretet. Magyar és angol nyelvű kiadványaival is a Kodály életmű feltárásához, megismertetéséhez, illetve a zenepedagógiai módszerek gazdagításához járul hozzá az Intézet. Könyvtára és főleg zenepedagógiai archívuma egyedülálló gyűjteménnyel várja az érdeklődőket. A négy évtized alatt sok száz hallgatója volt a világ minden tájáról. A régi hallgatók több ízben megrendezett találkozóján, így a mostani jubileumi eseményre érkezettek körében is azt tapasztalhattuk, hogy a kezdőként vagy már több éves tapasztalattal gyarapodni jött kollégák hálásan gondolnak vissza az itt tanultakra, mert személyes készségeikben fejlődhettek és használható, napi munkájukban kamatoztatható tudást szerezhettek a kiváló tanárok vezetésével.

A Nemzetközi Kodály Társaság egyéni és intézményi tagsággal rendelkezik. Az elnök hagyományosan külföldi személyiség, míg a két alelnök egyike mindig magyar. Az IKS-ben a kapcsolattartásnak és szakmai tájékozódásnak fontos fóruma az évente kétszer, jó ideje már elektronikusán is megjelenő Bulletin. E periodikumon kívül is több kiadvánnyal segíti a tagság és más érdeklődők tájékozódását az IKS.

A Kodály Intézet és az IKS tevékenysége szorosabban a nemzetközi Kodály szimpóziumok alkalmából kapcsolódott össze: 1987-ben, 1999-ben és 2013-ban voltak Kecskeméten nagyszabású rendezvények. E közös alkalmaknak és az önálló munkának, a számos országban az Intézethez és/vagy az IKS-hez kapcsolódva is működő Kodály intézetek és társaságok tevékenységének köszönhetően világszerte sok-sok zenetanár, karvezető, előadóművész ismerkedett és ismerkedik meg Kodály Zoltán életművével, igyekszik mindennapi pedagógiai vagy művészi munkájában továbbadni a Mester műveinek üzenetét, a zenei nevelésnek irányt mutató gondolatait. Arról tanúskodott a mostani budapesti ünnepi hangverseny és a kétnapos kecskeméti konferencia, hogy valamennyien, akik e „szervezetek” keretében működünk hittel valljuk névadó Mesterünkkel:

„A zene táplálék, vigasztaló elixír. A zene az élet szépségét, s ami benne érték, azt mind meghatványozza.”

Ittzés Mihály

(H: 2015/4. 7.o.)